203/2005 Sb.
Zákon

ze dne 3. května 2005

O odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky

Vyhlášeno dne 27. května 2005, datum poslední novelizace 31. prosince 2009

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Účel zákona

Účelem zákona je odškodnit občany České republiky, kteří jako občané Československé socialistické republiky nebo občané Československé federativní republiky nebo občané České a Slovenské Federativní Republiky (dále jen „českoslovenští občané“) byli usmrceni, znásilněni či zraněni v souvislosti s pobytem okupačních armád Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky na území tehdejšího Československa.

§ 2

(1) Osobou oprávněnou podle tohoto zákona je fyzická osoba, která:

a) byla v období od 20. srpna 1968 do 27. června 1991 zraněna nebo znásilněna příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád,

b) byla zraněna nebo znásilněna na území Československa,

c) v době zranění nebo znásilnění byla československým občanem,

d) za zranění nebo znásilnění příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád nebyla odškodněna podle jiného právního předpisu[1])

nebo na základě usnesení vlády[1a]) peněžní částkou stejnou, jako je částka uvedená v § 4 odst. 2, anebo vyšší.

(2) Zemřela-li osoba splňující podmínky podle odstavce 1, stávají se osobami oprávněnými podle tohoto zákona děti a manžel; nejsou-li osobami oprávněnými děti a manžel, stávají se oprávněnými osobami rodiče osoby splňujíc podmínky podle odstavce 1.

(3) Osobami oprávněnými podle tohoto zákona jsou děti a manžel fyzické osoby, která:

a) byla v období od 20. srpna 1968 do 27. června 1991 usmrcena příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád nebo podlehla zranění způsobeném příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád,

b) byla usmrcena nebo zraněna s následkem smrti na území Československa a

c) v době usmrcení nebo zranění s následkem smrti byla československým občanem.

(4) Nejsou-li osobami oprávněnými podle tohoto zákona děti a manžel osoby, která splnila podmínky podle odstavce 3, stávají se oprávněnými osobami rodiče osoby splňující podmínky podle odstavce 3.

(5) Byla-li některá z osob splňujících podmínky podle odstavce 3 nebo odstavce 4 odškodněna za smrt nebo zranění s následkem smrti manžela, rodiče či dítěte podle jiného právního předpisu[1]) nebo na základě usnesení vlády[1a]) peněžní částkou stejnou, jako je částka uvedená v § 4 odst. 1, anebo vyšší, oprávnění dle tohoto zákona nevzniká.

(6) Manžel je oprávněnou osobou (odstavce 2 a 3), trvalo-li manželství s postiženým v době jeho postižení.

§ 3

(1) Oprávněné osoby mají nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky (dále jen „nárok“), jestliže jsou občany České republiky; podmínka občanství České republiky se považuje za splněnou, pokud občanství trvá ke dni podání žádosti o poskytnutí jednorázové peněžní částky.

(2) Nárok je nutné uplatnit ve formě písemné žádosti u orgánu příslušného k rozhodnutí nejpozději do 31. prosince 2006, jinak nárok zaniká.

§ 4

(1) Celkový nárok osob oprávněných podle § 2 odst. 3 a 4 tohoto zákona činí 150 000 Kč.

(2) Celkový nárok osob oprávněných podle § 2 odst. 1 a 2 tohoto zákona činí:

a) 70 000 Kč, zanechalo-li zranění nebo znásilnění trvalé následky,

b) 30 000 Kč v ostatních případech.

(3) Výše nároku stanovená v odstavcích 1 a 2 se sníží o částku, která byla oprávněné osobě v souladu s účelem uvedeným v § 1 před vyplacením nároku poskytnuta jako odškodnění na základě jiných právních předpisů[1]) nebo na základě usnesení vlády[1a]).

§ 5

(1) Nárok uplatní oprávněná osoba písemně u Ministerstva vnitra.

(2) Nárok lze prokázat lékařskou zprávou, úmrtním listem, svědeckou výpovědí nejméně dvou svědků nebo jiným způsobem.

(3) O poskytnutí jednorázové peněžní částky rozhoduje a jednorázovou částku vyplácí Ministerstvo vnitra.

§ 6

(1) Řízení podle tohoto zákona se zahajuje na návrh oprávněné osoby. Včas uplatněný nárok, pokud o něm nebylo rozhodnuto nebo pokud jednorázová peněžní částka nebyla vyplacena, přechází v případě úmrtí oprávněné osoby na její dědice.

(2) Na toto řízení se použije, pokud tento zákon nestanoví jinak, správní řád [2]).

(3) Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o poskytnutí jednorázové peněžní částky se řádné opravné prostředky v řízení správním nepřipouštějí.

(4) K řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zvláštního zákona[3]) je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.

§ 7

(1) Řízení podle tohoto zákona je osvobozeno od správních poplatků.

(2) Jednorázová peněžní částka poskytnutá podle tohoto zákona nepodléhá dani z příjmu fyzických osob a nezahrnuje se do příjmů rozhodných pro účely dávek státní sociální podpory a sociální péče.

(3) Náklady na jednorázovou finanční částku hradí stát.

(4) Odškodněním podle tohoto zákona nejsou dotčena práva poškozených domáhat se odškodnění vůči jiným státům.

(5) Státní orgány, právnické i fyzické osoby jsou povinny na žádost Ministerstva vnitra poskytnout bezplatně podklady nezbytné k prokázání nároku a vyvinout potřebnou součinnost.

§ 8

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.

[1]) Vyhláška č. 11/1969 Sb., o Smlouvě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky.

[1a]) Usnesení vlády České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 19. prosince 1991 č. 822 o zásadách pro odškodňování pozůstalých po obětech vstupu, pobytu a odchodu sovětských vojsk a občanů poškozených na zdraví v souvislosti se vstupem, pobytem a odchodem sovětských vojsk.

[2]) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

[3]) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.